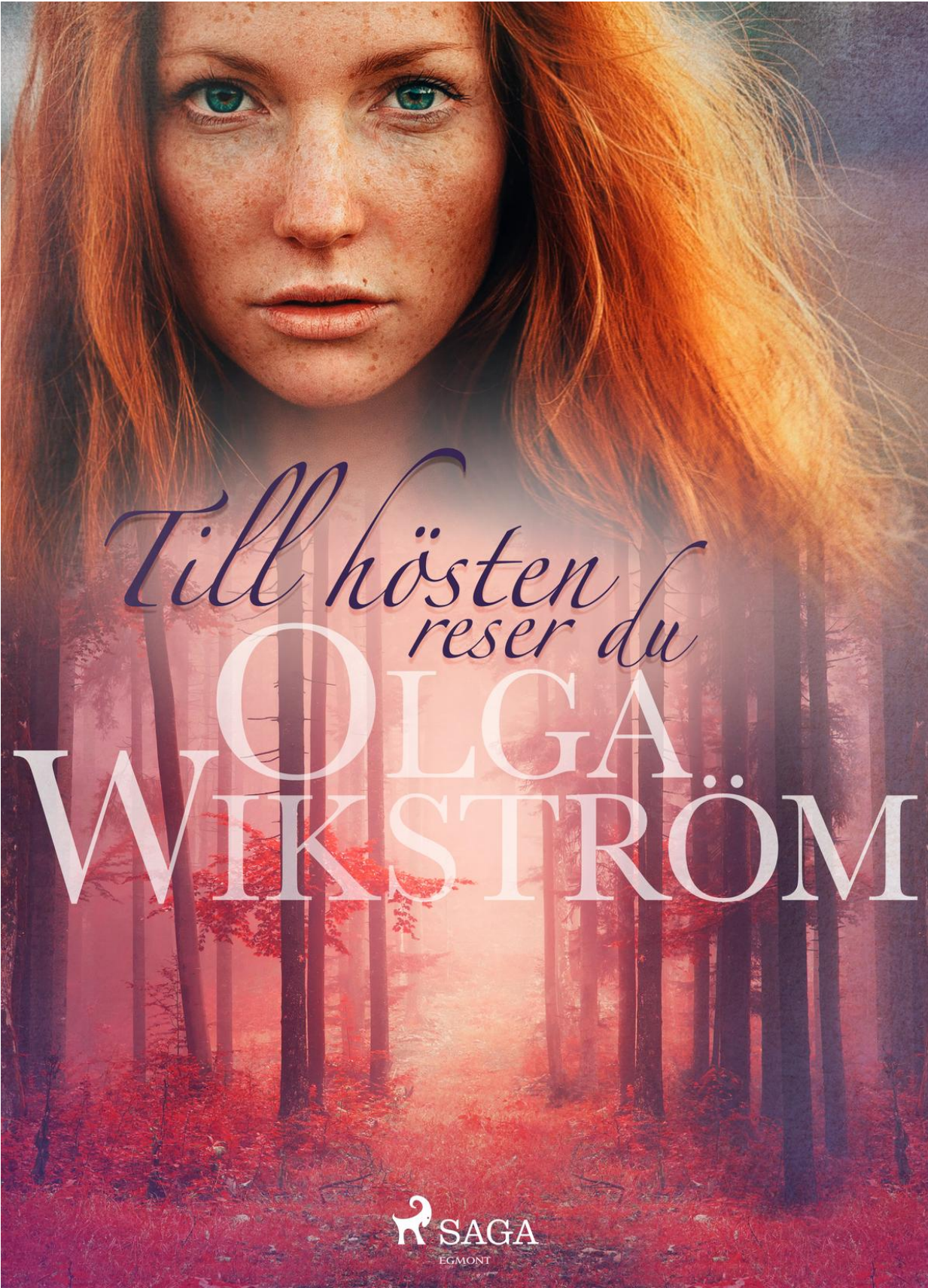

*Till hösten
reser du*

WOLFGA WIKSTRÖM

*Till hösten
reser du*

WOLGA
WIKSTRÖM

 SAGA
EGMONT

Olga Wikström

Till hösten reser du

Saga

Till hösten reser du

Omslagsfoto: Shutterstock

Copyright © 1975, 2018 Olga Wikström och SAGA Egmont,
an imprint of Lindhardt og Ringhof A/S Copenhagen

All rights reserved

ISBN: 9788711936603

1. E-boksutgåva, 2018

Format: EPUB 2.0

Denna bok är skyddad av upphovsrätten. Kopiering för
annat än personligt bruk får enbart ske efter
överenskommelse med Saga samt med författaren.

Lindhardtogringhof.dk

Saga är ett förlag i Lindhardt og Ringhof, ett förlag inom
Egmont-koncernen

ESBJÖRN LÄMNAR FÄLTSJUKHUSET

Kriget var slut och ännu en fältskär hade kommit till sjukhuset. Esbjörn skulle få återvända hem en tid, innan skolan började.

På vägen till Hammarfjäll hälsade han på i prästgården.

Man hade ordnat med utspisning och härbärge för fattiga och hemvändande soldater i närheten av kyrkan. Lars hjälpte sin far, pastor Erelius, med anordningarna. Men han kände sig skamsen inför Esbjörn att han inte orkat stanna på fältsjukhuset.

- Du har utträttat något du, sa han, och jag har bara gått här hemma.

- Det är väl lika viktigt att folk får någonstans att ta vägen och något att äta, så Esbjörn. Ni har ju haft fullt upp att göra.

När Esbjörn skulle gå ville Ann-Charlott nödvändigt följa med. Det var så längesen hon hälsat på mor Märet, sa hon. Hon ville också se, om det fanns några lingon mogna efter vägen.

- När mor och jag var där sist var det massor av blom, sa hon.

Men hennes mor sa att det skulle bli alltför sent nu när kvällarna började bli mörka.

Ann-Charlott försäkrade att hon inte var det minsta mörkrädd.

- Och förresten följer nog Esbjörn med mig genom skogen, sa hon. Gör du inte, Esbjörn?

- Det är klart, sa Esbjörn, jag vill ju inte att vargarna ska ta dig.

- Men sen måste du gå ensam tillbaka.

Esbjörn skrattade.

- Den vägen kan jag gå, om det så är beckmörkt, sa han. Jag har gått den många gånger.

Lars skulle med sin far till det nya fattighärbärgat, där flera av soldaterna från sjukhusen började strömma in. Det var mycket som skulle ordnas.

Ann-Charlott ville inte finna sig i att stanna hemma.

- Jag ska med, sa hon med eftertryck.

Hennes mor gav henne en skarp blick.

- Ann-Charlott, vilket språk!

Hon vände sig till Esbjörn.

- Ann-Charlott har blivit fasligt självsvåldig. Det är far som skämmer bort henne. Hon lindar honom om fingret.

- Men söta mor är så mycket strängare, sa Ann-Charlott. Hon jagar mig från köket till bagarstugan och från vävstolen till kryddsängarna.

- Ann-Charlott, sa pastorskan, du får ta din tunga i akt. Du vet att jag har ansvar för att du ska lära dig att så småningom sköta ett hem. Men du tar ingenting på allvar, bara flyger hit och dit.

- Lilla Lotta ska bli förståndigare med åren, sa Ann-Charlott och ögonen lyste. Jag tycker allting är lika roligt. När jag sitter hopkrupen under vävstolen och lagar snörena som gått av på tramporna och håller på att kvävas, då längtar jag efter ogräset i kryddgården. Och när jag bränner mig på kolen i bagarstugan kommer jag ihåg hur roligt det är att skrapa grötgrytor i köket.

- Roligt. Nej, du vill bara hänga med näsan över en bok och sitta och rimma eller klinka på spinetten. Och alla

nidvisor du skriver om folk får du sluta upp med. I går hittade jag en om gamle prosten som verkligen var elak. Den låg mitt på förmaksbordet. Tänk om någon fått se den. Ja, Ann-Charlott, jag brände upp den.

- Det var inte snällt av söta mor. Men jag har den i huvudet, så det spelar ingen roll. Nu fick jag ett uppslag till om någon i huset som stjälar viktiga papper och bränner upp.

- Ann-Charlott. Nu måste du i alla fall hjälpa Kajsa att kavla ut tunnbrödet i bagarstugan. Det är bestämt.

- Varför kan inte Lars göra det? Han är mycket starkare i armarna än jag. Jag blir så hemskt trött.

Hennes mor stirrade på henne.

- Skulle Lars hjälpa till med det? Han måste följa med far och ordna med listorna på dem som kommit och dem som ska komma nästa vecka.

- Det kunde jag göra lika bra, sa Ann-Charlott. Jag kan både läsa och skriva. Förresten skriver jag mycket snabbare än Lars som sitter och petar.

- Det är inget kvinnogöra, sa pastorskan.

- Nä, allt som är tråkigt och otrevligt ska kvinnor göra.

- Nu får det vara nog, Ann-Charlott. Nu måste far ta itu med dig.

Ann-Charlott log.

- Var gång far ska ta itu med mig sätter jag mig i knät på honom och kysser honom. Far har aldrig tagit itu med mig.

Hennes mor drog en djup suck, och Esbjörn hade all möda i världen att hålla sig allvarsam.

Men nu hjälpte ingenting. Ann-Charlott måste gå till bagarstugan.

- Nu ska jag göra alla kakor sneda och vinda, sa Ann-Charlott.

- Å, Kajsa ser nog till att kakorna blir som de ska, sa prästfrun.

Men Ann-Charlott blinkade bort ett par tårar, när
Esbjörn tog adjö och gav sig i väg. Det var både besvikelse
och ilska i dem.

ESBJÖRN GÅR TILL HAMMARFJÄLL

Esbjörn hade gärna velat ha Ann-Charlott med till sitt hem, och han skrattade för sig själv, när han tänkte på hur hon svarat pastorskan. Att hon bara vågade! Hon var verkligen modig, lilla Lotta. Men det var något konstigt med Ann-Charlott. Ingen kunde bli riktigt ond på henne. Man blev aldrig klok på om hon menade skämt eller allvar. Som om hon alltid drev med dem hon talade med.

Han hade velat tacka henne för brevet och versen hon skickat med Lars. Men han hade inte fått något tillfälle att vara ensam med henne. Han visste inte, om hennes mor hade reda på brevet, och han ville inte sätta Ann-Charlott i förlägenhet. Men versen hade han i fickan.

Jag minns den ljuva tiden,
Jag minns den som i går,
när jag kring kammargolvet
klev fram på dina tår.
(Eller är det bara sånt jag drömt?)
Jag minns den hemska dammen
som du drog upp mig ur.
Den gången hade Lotta
minsann en väldig tur.
(Du hör att jag läst Lenngren flitigt.
Det är tre verser till, men dom ska du
slippa höra. Är du inte nyfiken? De

handlar om dig.)

Han hade gärna velat höra fortsättningen, och han skulle nog ställa om att Ann-Charlott fick klämma fram med den.

Esbjörn gick förbi länsmansgården. Han hade stor lust att gå in, men han visste att han bara skulle träffa länsmannen och hans fru. Och det var Kersti han ville tala med. Därför fortsatte han vägen fram.

Men han hade tur. När han kom till den stora ladan vid bron fick han se en flicka uppe i backen. Det var Kersti. Hon hade låtit huvudduken glida ner på halsen, så hon var barhuvad, och det mörka håret lockade sig kring ansiktet. Hon hade blivit blossande röd, när hon fick se Esbjörn. Hon visste inte att han kommit hem.

Hon hade varit till mamsellerna Zakarias och lånat en vävsked. Fru Ager skulle sätta upp en drällväv, och hon hade ingen passande sked.

Kersti frågade Esbjörn om hans arbete på fältsjukhuset, och han undrade hur hon haft det. Och Kersti berättade att hon varit och hälsat på sin mor.

Det var en karl som hade flyttat till henne, och han tycktes ha fått ordning på Siggri. Hon drack inte så mycket som förut. Det verkade att vara en ordentlig karl som arbetade med att göra laggkärl. Siggri tycktes ha respekt för honom. Och Kersti sa, att det kändes skönt för henne att inte behöva ha dåligt samvete för att hennes mor for illa. Nu hade hon mat för dagen och ganska rent och snyggt i stugan.

- Så nu kan du äntligen få tänka på dig själv, sa Esbjörn.

- Det har jag väl gjort hela tiden. Sig själv slipper man inte ifrån.

Men Kersti hade bråttom, för fru Ager väntade.

- Jag ska vara hemma i Hammarfjäll en tid, sa Esbjörn. Kan du inte be att få ledigt en kväll och komma upp?

Jo visst skulle hon det. Kanske fru Ager hade ett ärende till Märet. Hon brukade spinna åt länsmansfrun.

Och så skildes Kersti och Esbjörn.

Kerstis hjärta bultade, när hon gick hemåt. Hon hade mött Esbjörn, och hon skulle få träffa honom igen.

När hon sprang över gårdsplanen höll hon på att springa rakt i famnen på Gösta Ager, familjens son, notarien, som var hemma på besök.

Han visslade till. Var lillpigan så grann? Han hade bara sett henne som hastigast förut. Det lyste ju om henne.

Han fick fatt i henne och skrattade:

- Du far vilt fram du.

Kersti blev röd och sa: Akta vävskeden. Och så gjorde hon sig loss och sprang in.

Nu dök Gösta upp bredvid Kersti så snart hon var ensam. Och när hon var inne på hans rum om morgonen och gjorde en brasa i kakelugnen höll han henne kvar med frågor om allt möjligt som rörde henne själv. Och Kersti tänkte att han naturligtvis visste allt om hennes hem och Siggri. Det hade väl länsmannens berättat. Varför skulle han plåga henne med frågor. Ville han bara hålla henne kvar?

Men annars var han glad och skämtsam precis som sin far. Kom hon med sin vedkorg över gården var han strax där och ville hjälpa till. Och var hon i hönshuset och hämtade ägg, nog fanns notarien i närheten.

En morgon, när hon kom för att lägga in den sedvanliga brasan flammade redan en munter eld bakom kakelugnsluckorna, och notarien satt i en länstol framför brasan svept i sin morgonrock.

- Vad säger du nu, Kersti, var det inte hyggligt gjort?

Kersti tackade och ämnade dra sig tillbaka, men han bad henne vänta.

- Du har tänt brasor här var morron, så jag har haft det skönt, när jag skulle stiga upp. Och därför vill jag ge dig en

sak, innan jag far.

Han räckte fram en halsduk. Den såg ut att vara av siden och skimrade i flera färger.

Men Kersti stod kvar i dörren.

- Jag är i tjänst här, sa hon. Jag ska inte ha något extra för det jag gör.

- Den skulle klä dig bra. Kom får jag lägga den om halsen på dig. Men det är onödigt att du talar om att du fått den av mig. Mina föräldrar anser att jag slösar för mycket.

- Menar herr notarien att jag inte skulle få visa den? Såna presenter vill jag inte ha. Var skulle fru Ager tro att jag fått den ifrån, om hon fick se den? Att jag stulit den? En flicka som jag har inte råd att gå klädd i siden.

Hon skyndade sig ut och stängde dörren efter sig.

Vad menade notarien? I Siggris hus hade hon fått veta en del om livet och människorna. Hon hade lärt sig att vara misstänksam. Varför skulle han ge en liten tjänsteflicka en dyrbar halsduk?

Nej, herr notarie, tänkte hon, mig ska du inte lura med smicker och presenter.

Och hon höll sig ur vägen för honom, om han kom i närheten. Men han var alltid hövlig mot henne. Efter en tid reste han tillbaka. När han skulle fara gensköt han Kersti i förstugan.

- Adjö Kersti, sa han, och tack för örflen.

Örfil, tänkte Kersti, vad menade han? Var det första gången en tjänsteflicka vågat säga sin mening till honom.

På kvällen råkade Kersti höra fru Ager säga till sin man: Det var nästan skönt att han reste. Det känns lite bekymmersamt med en ung, vacker piga i huset.

Vad länsman Ager svarade hörde hon inte. Men hon förstod vad fru Ager tänkte. Hon tillhörde de lägre i samhället som de högre skulle skyddas emot. Och det lämnade en känsla av bitterhet kvar hos henne.